

Kontrola na místě

1 Kontrola na místě

Jedná se o prověření údajů deklarovaných v JŽ a ověření plnění podmínek stanovených pro přidělení podpor. Výběr ke kontrole může být náhodný, rizikově orientovaný nebo cílený. Kontrolu podstoupí pouze určitý procento žadatelů.

Dálkový průzkum Země

Kontrola pomocí dálkového průzkumu Země (DPZ) se neprovádí v terénu, ale realizuje se nad družicovými snímky pořízenými v lokalitách, které byly vybrány ke kontrole na místě. DPZ spočívá ve zpracování družicových snímků, jejich vizuální interpretaci a kontrole údajů deklarovaných v žádosti. Výsledná zjištění DPZ jsou buď konečná, nebo slouží v odůvodněných případech jako podklad pro fyzické kontroly na místě prováděné zaměstnanci RO SZIF (oddělení inspekční služby opatření na plochu a SOT).

Rychlá polní návštěva (RFV)

Součástí DPZ může být v případě nejasností během interpretace družicových snímků tzv. rychlá polní návštěva (RFV). Účelem RFV bývá zejména ověření užívání půdy na vybraných půdních blocích/dílech (např. ověření deklarované kultury či stavu pozemku), ke kterému se pořídí fotodokumentace. RFV je uskutečňována operativně a bez kontaktu s farmářem během měsíců července až září a není považována za fyzickou kontrolu na místě. Pracovník vykonávající RFV se může prokázat na požádání pověřením či zmocněním k provedení rychlé polní návštěvy.

Fyzická kontrola na místě (FKNM)

FKNM provádí pověřením terénní inspektoři, pracovníci RO SZIF. **Kontroly jsou neohlášené**, ale pokud účel kontroly nebude ohrožen, může terénní inspektor kontrolu ohlásit. Proto je důležité, aby byly na JŽ uvedeny aktuální a pravdivé kontaktní údaje.

Kontrolu mohou provádět i úředníci jiných orgánů (např. Státní rostlinolékařská správa - dále SRS, Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský - dále ÚKZÚZ), na které delegoval SZIF část kontrolních pravomocí. Terénního inspektora mohou příležitostně doprovázet i úředníci jiných orgánů nebo úředníci orgánů EU.

Žadatel v rámci podmínek dané podpory souhlasí, že umožní na svém hospodářství provedení nezbytných kontrol na místě a při kontrole poskytne terénnímu inspektorovi na jeho požádání přiměřenou součinnost. Terénní inspektoři provádějící kontrolu na místě jsou oficiálně považováni za osoby pozvané se souhlasem žadatele. Pokud **žadatel zruší svůj** souhlas s provedením nezbytných kontrol a požádá nebo nařídí terénnímu inspektorovi, aby ukončil kontrolu na místě a hospodářství opustil, terénní inspektor tak okamžitě učiní. Toto však bude považováno za **porušení podmínek pro udělení podpory** porušením závazku o umožnění kontroly na místě a povede k zamítnutí JŽ.

Ohlášení kontroly

Pokud bude kontrola ohlášena, bude tak učiněno nejdříve 48 hodin před jejím uskutečněním. Ve výjimečných a odůvodněných případech může být ohlášená kontrola zrušena, o čemž však bude žadatel informován co nejdříve.

Zahájení kontroly

Terénní inspektor se nejprve kontrolovanému žadateli představí a předloží pověření ke kontrole, poté jej seznámí s předmětem kontroly a jeho právy a povinnostmi dle zákona o státní kontrole.

Kontroly se žadatel může účastnit osobně nebo doprovodem terénního inspektora pověřit svého zástupce. Pokud se žadatel bude chtít zúčastnit celého průběhu kontroly, je nutné, aby se v případě vícedenní kontroly domluvil s terénním inspektorem, na kterých částech hospodářství bude provádět kontrolu v dalších dnech.

Průběh kontroly

V průběhu kontroly terénní inspektor provádí měření vybraných pozemků, kontrolu obhospodařování zemědělské půdy, kultury a plodin, které žadatel na pozemcích pěstuje. Dále může terénní inspektor požadovat sečtení a identifikaci zvířat. Při kontrole podmínek AEO a opatření Natura 2000 v rámci EAFRD bude požadováno předložení evidence o použitých hnojivech, pomocných látkách, upravených kalech a sedimentech (kontrolní organizace ÚKZÚZ) a evidence o používání přípravků na ochranu rostlin (u AEO - kontrolní organizace SRS).

Ukončení kontroly a zaznamenání výsledků kontroly

Po provedení kontroly sepíše terénní inspektor protokol o kontrole, do nějž zaznamená zjištěné rozpory s údaji deklarovanými v JŽ nebo neplnění podmínek nezbytných pro poskytnutí podpory. V tomto formuláři bude zaznamenán i podrobný popis neshod, nedodržení, vysvětlení podaná žadatelem, popis kontrolovaných dokumentů, rozhovory s jinými osobami za účelem získání informace a závěry učiněné terénním inspektorem.

S protokolem o kontrole bude žadatel (pověřený zástupce) seznámen. Protokol o kontrole bude předán žadateli osobně nebo zaslán poštovní zásilkou na doručenkou žadateli (pověřenému zástupci) nebo zaslán do datové schránky, pokud ji má žadatel zřízenou a aktivní.

2 Námitky proti protokolu o kontrole

Žadatel může proti protokolu o kontrole podat námitky ve lhůtě 7 pracovních dnů ode dne předání protokolu, nestanoví-li terénní inspektor lhůtu delší (jiná stanovená lhůta musí být zapsána v protokolu o kontrole), a to prostřednictvím RO SZIF, který kontrolu provedl. S tímto poučením je žadatel seznámen v závěru protokolu o kontrole. **Námitky musí být podány písemně a řádně zdůvodněny.**

Dnem doručení námitek na SZIF je zahájeno řízení o námitkách, jehož výsledkem je Rozhodnutí o námitkách, které bude zasláno žadateli. Rozhodnutím mohou být námitky uznány jako důvodné (výsledky kontroly budou změněny nebo dojde k došetření na RO SZIF) nebo nedůvodné (námitky se neuznají a výsledky kontroly budou potvrzeny). **Proti rozhodnutí o námitkách není opravný prostředek přípustný.**

3 Práva a povinnosti

Práva a povinnosti kontrolních pracovníků a kontrolovaných osob vyplývající ze zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole:

Kontrolní pracovníci jsou při provádění kontroly oprávněni:

- vstupovat do objektů, zařízení a provozů, na pozemky a do jiných prostor kontrolovaných osob, pokud souvisí s předmětem kontroly; nedotknutelnost obydlí je zaručena,
- požadovat na kontrolovaných osobách, aby ve stanovených lhůtách předložily originální doklady a další písemnosti, záznamy dat na paměťových médiích prostředků výpočetní techniky, jejich výpisy a zdrojové kódy programů, vzorky výrobků nebo jiného zboží (dále jen "doklady"),
- seznamovat se s utajovanými informacemi, prokáží-li se osvědčením pro příslušný stupeň utajení těchto informací, vydaným podle zvláštního právního předpisu,
- požadovat na kontrolovaných osobách poskytnutí pravdivých a úplných informací o zjišťovaných a souvisejících skutečnostech,
- zajišťovat v odůvodněných případech doklady; jejich převzetí musí kontrolované osobě písemně potvrdit a ponechat jí kopie převzatých dokladů,
- požadovat, aby kontrolované osoby podaly ve stanovené lhůtě písemnou zprávu o odstranění zjištěných nedostatků,
- v případech stanovených zákonem ukládat pořádkové pokuty,
- používat telekomunikační zařízení kontrolovaných osob po jejich svolení v případech, kdy je jejich použití nezbytné pro zabezpečení kontroly.

Povinnosti kontrolních pracovníků:

- zjistit při kontrole skutečný stav věci. Kontrolní zjištění jsou kontrolní pracovníci povinni prokázat doklady,
- oznámit kontrolované osobě zahájení kontroly a předložit pověření k provedení kontroly,
- dodržovat práva a právem chráněné zájmy kontrolovaných osob,
- předat neprodleně převzaté doklady kontrolované osobě, pominou-li důvody jejich převzetí,
- zajistit řádnou ochranu odebraných originálních dokladů proti jejich ztrátě, zničení, poškození nebo zneužití,
- pořizovat o výsledcích kontroly protokol,
- zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se dozvěděli při výkonu kontroly a nezneužít znalosti těchto skutečností,
- seznámit kontrolované osoby s obsahem protokolu a předat jim stejnopis protokolu.

Povinnost kontrolovaných osob

Kontrolované osoby jsou povinny vytvořit základní podmínky k provedení kontroly a poskytnout jim součinnost odpovídající oprávněním. Kontrolované osoby jsou povinny v nezbytném rozsahu odpovídající povaze jejich činnosti a technickému vybavení poskytnout materiální a technické zabezpečení pro výkon kontroly.

Práva a povinnosti kontrolních pracovníků a kontrolovaných osob vyplývající ze zákona č. 256/2000 Sb., o SZIF

Pokud doklady u kontrolovaných osob nepostačují k řádnému provedení kontroly, je SZIF oprávněn požadovat doklady i od jiné osoby, a to v rozsahu nezbytném pro ověření skutečností majících souvislost s činností kontrolovaných osob, která je předmětem kontroly.

Osoby vykonávající kontrolu jsou mimo práv a povinností stanovených podle zákona o státní kontrole oprávněny:

- ověřovat totožnost fyzických osob, jsou-li kontrolovanými osobami, a též totožnost fyzických osob, které při kontrole zastupují kontrolované osoby, a oprávnění těchto osob k zastupování,
- pořizovat kopie nebo výpisy z písemných materiálů, které jsou předkládány při kontrole,
- pořizovat kopie nebo výpisy záznamů dat na paměťových médiích prostředků výpočetní techniky, které jsou předkládány při kontrole, a to včetně jejich zdrojových kódů,
- pořizovat v souvislosti s prováděním kontroly fotodokumentaci,
- seznamovat se s údaji přímo souvisejícími s vykonávanou kontrolou, které tvoří předmět obchodního tajemství kontrolovaných osob; tyto informace nesmí SZIF poskytnout třetím osobám,
- v nezbytném rozsahu vjíždět dopravními prostředky na komunikační cesty, na pozemky a do provozních a skladovacích prostor a zařízení souvisejících s činností kontrolovaných osob.

V případě, že není umožněna kontrola některé z podmínek, na kterou je poskytnutí dotace vázáno, a nejedná se o zmaření kontroly podle přímo použitelného předpisu EU, považuje se tato podmínka za nesplněnou.